

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-41009/2006

Nr ewid.: 110/2007/P/06/074/KNO

**Informacja
o wynikach kontroli wykonania
budżetu państwa w 2006 roku
część 25
KULTURA FIZYCZNA I SPORT
oraz wykonania w 2006 r. planów
finansowych Funduszu Zajęć
Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów
i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej**

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa
w 2006 roku część 25
Kultura Fizyczna i Sport
oraz wykonania w 2006 r. planów
finansowych Funduszu Zajęć
Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów
i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej**

Dyrektor Departamentu
Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Grzegorz Buczyński

Zatwierdzam:

Józef Górny
Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia maja 2007 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-22- 444 50 00
www.nik.gov.pl

1. Wprowadzenie	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli	5
2.3. Wnioski	9
3. Ważniejsze wyniki kontroli	10
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych	10
3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa	11
3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych	11
3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych	12
3.3. Analiza wykonania budżetu	13
3.3.1. Dochody	13
3.3.2. Wydatki	15
3.3.3. Dotacje	17
3.3.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia	17
3.4. Zakłady budżetowe	18
3.5. Fundusze celowe	19
3.6. Inne ustalenia kontroli	23
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	25
4.1. Przygotowanie kontroli	25
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	27

Załączniki

1. Realizacja dochodów budżetowych cz. 25 – Kultura Fizyczna i Sport
2. Realizacja wydatków budżetowych cz. 25 – Kultura Fizyczna i Sport
3. Zatrudnienie i wynagrodzenia cz. 25 – Kultura Fizyczna i Sport
- 4a. Kalkulacja oceny końcowej części 25 – Kultura Fizyczna i Sport
- 4b. Kalkulacja oceny końcowej Funduszu Zajęć Sportowo Rekreacyjnych dla Uczniów
- 4c. Kalkulacja oceny końcowej Funduszu Kultury Fizycznej
5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Wprowadzenie

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego – w okresie od 3 stycznia 2007 r. do 30 marca 2007 r. przeprowadził, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę pn. „Wykonanie budżetu państwa w 2006 r. w części 25 - Kultura Fizyczna i Sport oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Zająć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów i planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej” (nr P/06/077).

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania ustawy budżetowej na rok 2006² z dnia 17 lutego 2006 r. w części 25 – Kultura Fizyczna i Sport oraz oceny wykonania planów finansowych przywołanych wyżej funduszy.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. i została przeprowadzona w Ministerstwie Sportu.

¹ Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, ze zm.

² Dz. U. Nr 35, poz. 244

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Ocena wykonania budżetu państwa za 2006 r. w części 25 Kultura Fizyczna i Sport - pozytywna z uchybieniami. Ocena wykonania planu finansowego Funduszu Zająć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów (FZSR) – pozytywna z uchybieniami. Ocena wykonania planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) - pozytywna.

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Sprawozdawczość budżetowa

Po przeprowadzeniu badania wiarygodności ksiąg rachunkowych, w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, w zakresie: Rb-23 - rocznego sprawozdania o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 – rocznego sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28 - rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-N kwartalnego sprawozdania o stanie należności, Rb-Z kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wydana została opinia bez zastrzeżeń. Sprawozdania te przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, należności i zobowiązań w 2006 r. zgodnie z zasadami rachunkowości dla jednostek budżetowych. (str. 12 - 12)

Sprawozdawczość funduszy celowych, tj. Funduszu Zająć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – po przeprowadzeniu kontroli wiarygodności ksiąg rachunkowych, w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, w zakresie: Rb-33 – rocznego sprawozdania o wykonaniu planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej, Rb-40 – rocznego sprawozdania z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2006 r., planu finansowego państwowego funduszu celowego, Rb-N – kwartalnego sprawozdania o stanie należności i Rb-Z – kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań, wydana została opinia bez zastrzeżeń. Sprawozdania te przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, należności i zobowiązań w 2006 r. (str. 19).

2.2.2. Dochody

W ustawie budżetowej na 2006 r. zaplanowano dochody w wysokości 40,0 tys. zł. Dochody zrealizowano w kwocie 520,6 tys. zł, tj. 13-krotnie wyższej od kwoty planowanej i o 21,5% od wykonania w 2005 r. Nieplanowane dochody dotyczyły głównie: zwrotu niewykorzystanych dotacji lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (147,5 tys. zł) oraz wpłaty zakładu budżetowego - Centralnego Ośrodka Sportu (COS) z tytułu sprzedaży wydawnictw (114,5 tys. zł), a także wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa – 211,6 tys. zł. Po kontroli wykonania budżetu w cz. 25 w 2005 r. NIK wnioskowała o rzetelne planowanie dochodów.

Wykazane na koniec 2006 r. należności wymagalne do zapłaty brutto wyniosły 1.060,1 tys. zł (w 2005 r. należności nie wystąpiły). Były to kwoty przypisane do zwrotu z tytułu nierozliczonych umów na realizację zadań zleconych, podpisanych ze stowarzyszeniami.

Uwagi NIK dotyczą w szczególności opieszałości w dochodzeniu należności (windykacji) z cz. 25, a także rozłożenia jednej należności na raty z naruszeniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. W myśl art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³ - niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Z uwagi na fakt, że od czasu popełnienia naruszenia dyscypliny upłynęły 3 lata - karalność tego naruszania ustała, zgodnie z art. 38 ust. 1 ww. ustawy. (str. 13 - 15)

2.2.3. Wydatki

W ustawie budżetowej na 2006 r. zaplanowano wydatki w kwocie 222.151,0 tys. zł. W ciągu roku wydatki zostały zwiększone o 11.724,0 tys. zł, w tym środkami z rezerw celowych o 10.486,0 tys. zł i środkami z rezerwy ogólnej o 1.238 tys. zł, do łącznej wysokości 233.875,0 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły ogółem 232.319,0 tys. zł, tj. 98,3% planu (po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2005 r.

Zobowiązania w cz. 25, według stanu na koniec 2006 r., wyniosły 1.086,1 tys. zł i były wyższe od zobowiązań wykazanych na koniec 2005 r. o 283,3 tys. zł, tj. o 35,3%. Nie stwierdzono występowania zobowiązań wymagalnych.

Uwagi NIK dotyczą sposobu dokumentowania poniesionych wydatków, tj. posługiwania się dowodami księgowymi nie spełniającymi wymagań określonych w załączniku do decyzji nr 14 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sportu z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie obiegu dokumentów księgowych w Ministerstwie Sportu, na kwotę 2,6 tys. zł. Działanie takie było nierzetelne i nie spełniało wymogów prawa dotyczącego wykonywania wydatków. (str. 15 - 17)

W ocenie NIK, wydatki odbywały się zgodnie z planem finansowym, a dokonane zakupy towarów i usług były celowe dla funkcjonowania Ministerstwa.

2.2.4. Dotacje

W ustawie budżetowej na 2006 r. zaplanowano dotacje przedmiotową dla zakładu budżetowego COS w kwocie 17.501,0 tys. zł i dotację celową na zadania inwestycyjne w kwocie 793,0 tys. zł. Dotacje te wykorzystane zostały w 100%.

Ponadto, Ministerstwo udzieliło dotacji na finansowanie i dofinansowanie zadań zleconych jednostkom spoza sektora finansów publicznych w kwocie 172.420,1 tys. zł. Środki te przeznaczone zostały na realizację zadań w obszarze: sportu kwalifikowanego, sportu powszechnego i sportu osób niepełnosprawnych.

Ministerstwo nie podało do publicznej wiadomości wykazu jednostek i wysokości kwot przyznanych w 2006 r. dotacji na realizację zadań zleconych. Powyższe stanowiło naruszenie dyspozycji art. 123 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Poza ww. uwagą, NIK nie wnosi zastrzeżeń co do wykorzystania dotacji. (str. 17)

2.2.5. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w 2006 r. wyniosło 133 osoby, w tym w dziale 750 – Administracja publiczna 128 osób. W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 33 osoby, a w porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia na 2006 r. było niższe o 44 osoby. Zatrudnienie niższe od planowanego wynikało ze zmian w organizacji Ministerstwa Sportu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) w 2006 r. wyniosło 4.467,5 zł i w porównaniu do 2005 r. wzrosło o 6,7%. (str. 17 - 18)

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114, ze zm.

2.2.6. Inne ustalenia kontroli

1. Kontrola wykonania zadań przy udziale środków finansowych Funduszu Zająć Sportowo-Rekreacyjnych wykazała, że realizowane zadania odpowiadały celom, dla których Fundusz ten został powołany. Plan finansowy został wykonany w 123,3% w zakresie przychodów i w 98,7% w zakresie wydatków. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań uwarunkowana była wielkością środków finansowych, określonych na ten cel w planie finansowym Funduszu. Poniesione wydatki były zgodne z obowiązującymi przepisami oraz ustalonymi zasadami i limitami. Koszt dofinansowania przypadający na jednego uczestnika zajęć był zróżnicowany i wynosił w badanej próbie (11,7% dofinansowanych podmiotów) od 40 zł do 187 zł. Wiązało się to z możliwościami organizacyjnymi poszczególnych wykonawców zadań. W ocenie NIK, działanie takie było właściwe, bowiem jednym z podstawowych celów utworzenia Funduszu było zapewnienie dzieciom i młodzieży powszechnego udziału w zajęciach sportowych, w szczególności na terenach najuboższych (ponad 80% jednostek korzystających z dofinansowania pochodziło z terenu gmin i małych miast).

Na podstawie sprawozdań z wykonania zadań stwierdzono, że zakładane rezultaty zostały osiągnięte. Realizowano atrakcyjne formy zajęć, np. gry, zabawy, turnieje, pływanie cieszące się zainteresowaniem uczestników, a przez organizatorów ocenione jako atrakcyjne i celowe do kontynuowania w następnym roku.

2. Wielkość kwot przyjętych w planie finansowym na 2006 r. Funduszu Zająć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów znacznie odbiegała od faktycznie posiadanych środków finansowych według stanu na początek i na koniec 2006 r. Były one odpowiednio wyższe prawie o 17 i 25 razy. Przyczyny powstałych rozbieżności tkwią w nierzetelnym zaplanowaniu stanu środków Funduszu na koniec 2005 r. i przychodów w 2006 r. Rozbieżność tę pogłębił fakt niewykorzystania możliwości zwiększenia wydatków w 2006 r. o 1.500 tys. zł, na co Ministerstwo uzyskało we wrześniu 2006 r. pozytywną opinię Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. (str. 19 - 21)

3. Zadania dofinansowywane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej były zgodne z celami, dla których fundusz ten utworzono. Plan finansowy tego Funduszu zrealizowany został w 86,6% w odniesieniu do przychodów, a plan wydatków w 86,8%. Zwraca uwagę fakt, że stan funduszu zaplanowany na początek 2006 r. był 15 – krotnie niższy od faktycznie osiągniętego, a stan na koniec 2006 r. – 13 razy wyższy od zaplanowanego. (str. 22 - 23)

4. Uwagi NIK dotyczą:

- 1) kontroli finansowej w zakresie aktualizacji jej procedur poprzez dostosowanie ich treści do struktury organizacyjnej Ministerstwa,
- 2) braku jednoznacznego określenia podziału obowiązków pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne,
- 3) pominięcia w przyjętych zasadach rachunkowości uregulowań dotyczących systemu przetwarzania danych. (str. 11 - 12)

2.2.7. Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w wymiarze finansowym w kwocie ogółem 2,6 tys. zł, dotyczące ewidencji księgowej.

2.3. Wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień Najwyższa Izba Kontroli przedstawia następujące wnioski pokontrolne:

- 1) usprawnienie windykacji należności na rzecz cz. 25 oraz podejmowanie decyzji związanych z rozkładaniem należności na raty w formie przewidzianej przepisami kpa;
- 2) podawanie do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, wysokości kwot przyznanych dotacji jednostkom, którym powierzono realizację zadań zleconych;
- 3) dokumentowanie poniesionych wydatków wyłącznie dowodami księgowymi spełniającymi wymagania określone m.in. w załączniku do decyzji nr 14 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sportu z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie obiegu dokumentów księgowych;
- 4) dokonanie opisu zasad rachunkowości w zakresie uregulowań dotyczących systemu przetwarzania danych zgodnie z art. 10 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- 5) rzetelne planowanie przychodów i wydatków Funduszu Zajęć Sportowo – Rekreacyjnych dla Uczniów, w kwotach zbliżonych do faktycznie wykonywanych.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

Gospodarka finansowa części 25 jak i gospodarka finansowa Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej podlega rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁴, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ oraz z innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych oraz funduszy celowych.

Szczegółowe zasady gospodarki finansowej FZSR określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁷ oraz rozporządzenia: Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 lutego 2005 r.⁸, a następnie Ministra Sportu z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej FZSR⁹. Procedura przyznawania dofinansowania ze środków Funduszu uregulowana została w rozporządzeniu Ministra Sportu z dnia 31 października 2005 r. w sprawie dofinansowania zajęć ze środków Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów¹⁰.

Zasady gospodarki finansowej FRKF określa ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych¹¹ oraz rozporządzenia: Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 lutego 2005 r.¹², a następnie Ministra Sportu z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹³. Natomiast procedura przyznawania dofinansowania ze środków FRKF uregulowana została w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 lutego 2005 r.¹⁴,

⁴ Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 28, poz. 239.

⁹ Dz. U. Nr 137, poz. 983.

¹⁰ Dz. U. Nr 226, poz. 1942.

¹¹ Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, ze zm.

¹² Dz. U. Nr 28, poz. 238.

¹³ Dz. U. Nr 125, poz. 871.

¹⁴ Dz. U. Nr 28, poz. 237.

a następnie w rozporządzeniu Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹⁵.

Ministrowi Sportu podlegała jedna jednostka, będąca dysponentem III stopnia, tj. Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie.

3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa

W Departamencie Ekonomiczno - Finansowym Ministerstwa Sportu, będącym dysponentem III stopnia, w którym oceniano wiarygodność ksiąg rachunkowych, przeprowadzono również badanie prawidłowości ujęcia danych z ksiąg w rocznych sprawozdaniach: Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 – z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań.

3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych

1. Księgi rachunkowe Departamentu Ekonomiczno – Finansowego Ministerstwa Sportu, jako dysponenta III stopnia, były prowadzone w sposób rzetelny, ciągły i sprawdzalny oraz odzwierciedlały rzetelnie i prawidłowo dokonywane operacje księgowe.

Uwagi NIK dotyczą kontroli finansowej w zakresie aktualizacji procedur kontroli poprzez dostosowanie ich treści do struktury organizacyjnej Ministerstwa. Stwierdzono brak prawidłowego określenia podziału obowiązków pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne oraz pominięcie w przyjętych zasadach rachunkowości uregulowań dotyczących systemu przetwarzania danych, zasad ich ochrony, metod zabezpieczenia danych, nieokreślenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia eksploatacji (art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Na nieprawidłowości te zwracał uwagę Główny Inspektor Audytu Wewnętrznego. W ocenie NIK, powyższe nieprawidłowości były wynikiem trwających w 2006 r. zmian organizacyjnych i przygotowaniach do zmiany siedziby Ministerstwa.

2. W celu oceny skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz oceny rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) wybrano przy pomocy narzędzia informatycznego, z zastosowaniem metod statystycznych, łącznie 177 dowodów księgowych na kwotę 3.463,2 tys. zł, które wraz z 23 dowodami dobranymi

¹⁵ Dz. U. Nr 134, poz. 944, ze zm.

metodami niestatystycznymi na łączną kwotę 5.835,4 tys. zł, zostały zbadane pod kątem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji oraz prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływającej na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne.

Ponadto, dokonano badania ksiąg metodą pełnego przeglądu analitycznego, ukierunkowanego na kontrolę poprawności i terminowości ewidencji księgowej. Przegląd analityczny oraz dobór i badanie próby dowodów księgowych prowadzone były zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 4.1.

3. W zakresie poprawności formalnej (zgodności) dowodów i zapisów księgowych w badanej próbie celowej stwierdzono 2 przypadki błędów w cechach dowodu księgowego. Uwagi NIK dotyczą sposobu dokumentowania poniesionych wydatków dla celów ewidencji księgowej, tj. posługiwania się dowodami księgowymi nie spełniającymi wymagań określonych w załączniku do decyzji nr 14 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sportu z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie obiegu dokumentów księgowych w Ministerstwie Sportu, na kwotę 2,6 tys. zł. W ocenie NIK, działanie takie było nierzetelne i nie spełniało wymogów przepisów prawa dotyczącego wykonywania wydatków.

Na podstawie przeprowadzonego badania wydana została opinia bez zastrzeżeń o skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej.

W zakresie rzetelności zapisów księgowych nie stwierdzono nieprawidłowości mających wpływ na bieżące sprawozdania budżetowe (badanie wiarygodności). Po przeprowadzeniu badania wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, wydana została opinia - bez zastrzeżeń.

3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych

W wyniku badania zestawień obrotów i sald stwierdzono, że dane z ksiąg rachunkowych zostały prawidłowo ujęte w rocznych sprawozdaniach budżetowych.

Badanie prawidłowości ujęcia danych ze sprawozdań jednostkowych w sprawozdaniach łącznych prowadzono na podstawie wybranych losowo po 3 pozycje ze sprawozdań łącznych Rb-27, Rb-28, Rb-23, Rb-N, Rb-Z. W wyniku badania nie stwierdzono błędów w zakresie przenoszenia danych ze sprawozdań jednostkowych na sprawozdania łączne.

3.3. Analiza wykonania budżetu

3.3.1. Dochody

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono dochody w części 25- Kultura Fizyczna i Sport w wysokości 40,0 tys. zł. W 2005 r. dochodów nie planowano.

Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 1 do informacji.

Zrealizowane dochody wyniosły 520,6 tys. zł i w stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2006 były wyższe o 480,6 tys. zł. W porównaniu do 2005 r. dochody były wyższe o 92,1 tys. zł, tj. o 21,5%.

Wyższe niż planowane w ustawie budżetowej dochody osiągnięto w działach: 926 – Kultura fizyczna i sport – 475,3 tys. zł i 750 – Administracja publiczna – 45,3 tys. zł.

Największy udział w strukturze dochodów miały dochody w działach:

- 926 – Kultura fizyczna i sport – 475,3 tys. zł, tj. o 435,3 tys. zł więcej od wielkości zaplanowanej, w tym dochody: w rozdziale 92604 – Instytucje kultury fizycznej, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa - 211,6 tys. zł; rozdziale 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu (147,8 tys. zł), z tego w § 2910 – zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości – 146,4 tys. zł i w rozdziale 92695 – Pozostała działalność – 115,9 tys. zł, z tego w § 0840 – wpływy ze sprzedaży wyrobów – 114,5 tys. zł,
- 750 - Administracja publiczna, rozdział 75001- Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej w kwocie - 45,3 tys. zł (w 2006 r. dochodów w tym dziale nie planowano), w tym: § 0970 – Wpływy z różnych dochodów – 44,9 tys. zł (34,0 tys. zł – zwrot przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z tytułu rozliczenia opłat za wynajem powierzchni biurowej w 2005 r., 10,0 tys. zł – zwrot dewiz z tytułu rozliczenia delegacji zagranicznej z 2005 r., 0,9 tys. zł – zwrot dokonany przez ZUS z tytułu korekty składek ubezpieczeniowych).

Należności pozostałe do zapłaty ogółem według stanu na koniec grudnia 2006 r. wyniosły (brutto) 1.060,1 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2006 r. wzrosły o 175,3%. Zaległości netto, według stanu na koniec grudnia 2006 r., wyniosły

1.014,7 tys. zł. W 2005 r. zaległości nie wystąpiły, co było zgodne ze stanem wykazanym w Rb-27, jednakże zaległości za 2005 r. w kwocie 514,0 tys. zł wystąpiły, lecz nie zostały wykazane w księgach Ministerstwa Sportu i do marca 2006 r. występowały w księgowości Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN). W wyniku wyjaśnienia sprawy pomiędzy zainteresowanymi urzędami w lutym 2006 r. MEN przesłał Ministerstwu Sportu sprawozdanie Rb-N, według stanu na koniec IV kwartału 2005 r., w którym wykazano należności w kwocie 514,0 tys. zł. Ministerstwo Sportu zaewidencjonowało te należności w poczet 2006 r. Największe zaległości na koniec 2006 r. wystąpiły w:

- dziale 926 – Kultura fizyczna i sport w kwocie 1.001,5 tys. zł. W podstawowym zakresie dotyczyły nieprawidłowo wykorzystanej i przypisanej do zwrotu dotacji: Polskiemu Związkowi Piłki Siatkowej w kwocie 362,4 tys. zł, Związkowi Stowarzyszeń Kultury Fizycznej „Zdrowa Polska” w kwocie 503,1 tys. zł, Polskiemu Związkowi Snowboardu w kwocie 94,7 tys. zł;
- dziale 750 – Administracja publiczna w kwocie 13,2 tys. zł, w tym z tytułu obciążenia: kosztami zagranicznego wyjazdu studialnego w kwocie 7,2 tys. zł oraz skradzionej karty kredytowej w kwocie 5,1 tys. zł.

Najwyższy przyrost (o 97%) zaległości netto (w tym należności) w 2006 r. wystąpił w dziale 926 – Kultura fizyczna i sport.

W ocenie NIK, tak znaczny przyrost zaległości (w tym należności) wynikał z tytułu przypisania do zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz obiektywnymi trudnościami w ich ściągalności.

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą opieszałości w dochodzeniu (windykacji) należności, co przejawiało się m.in. długotrwałym opiniowaniem wniosków w tych sprawach (np. w przypadku obciążenia w kwocie 5,1 tys. zł z tytułu skradzionej w 2002 r. karty kredytowej Ministerstwo podjęło w tej sprawie działania dopiero w grudniu 2006 r., a opiniowanie projektu zawiadomienia do Prokuratury Warszawa-Śródmieście o popełnieniu przestępstwa przez Polski Związek Strzelectwa Praktycznego, w związku z wykorzystaniem niezgodnie z przeznaczeniem przypisanej do zwrotu dotacji, trwało blisko 14 miesięcy). Rozłożenie na raty należności Polskiemu Związkowi Piłki Siatkowej

nastąpiło z pominięciem formy decyzji administracyjnej, tj. z naruszeniem art. 104 § 1 w związku z art. 107 kpa.¹⁶

W 2006 r. Minister Sportu umorzył należności na kwotę 276,0 tys. zł. Umorzenia dotyczyły zwrotu środków z tytułu nieprawidłowo rozliczonych dotacji na zadania zlecone w latach 2004 - 2006. W ocenie NIK, działania te były zasadne i wynikały z braku możliwości wyegzekwowania środków oraz weryfikacji wcześniej wydanych decyzji w tych sprawach.

Pobrane dochody były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

3.3.2. Wydatki

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono wydatki w części 25 – Kultura Fizyczna i Sport w wysokości 222.151 tys. zł. W 2006 r. wydatki zostały zwiększone o 11.724 tys. zł do łącznej wysokości 233.875 tys. zł, w tym środkami z rezerw celowych o 10.486 tys. zł i z rezerwy ogólnej o 1.238 tys. zł. NIK nie wnosi uwag do dokonanych zwiększeń budżetu, a także do decyzji Ministra Sportu w zakresie przeniesień wydatków, celowości zmniejszeń i zwiększeń planu wydatków, w tym środkami z rezerw.

Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 2 do informacji.

Zrealizowane wydatki wyniosły 232.319 tys. zł, tj. 99,3% budżetu po zmianach. W porównaniu do 2005 r. wydatki były wyższe o 48.264 tys. zł, tj. o 26,2%. W ocenie NIK, otrzymane środki na sfinansowanie wydatków z rezerw budżetowych były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki w działach: 926 – Kultura fizyczna i sport w kwocie 219.890 tys. zł (plan wg ustawy budżetowej 210.299 tys. zł, plan po zmianach 221.300 tys. zł), z tego w rozdziale 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu w kwocie 171.974 tys. zł (plan wg ustawy budżetowej 172.158 tys. zł, plan po zmianach 171.980 tys. zł), rozdziale 92695 – Pozostała działalność w kwocie – 27.352 tys. zł (plan wg ustawy budżetowej 17.132 tys. zł, plan po zmianach 28.312 tys. zł) i rozdziale 92604 – Instytucje kultury fizycznej w kwocie – 17.850 tys. zł

¹⁶ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.

(plan wg ustawy budżetowej i po zmianach 18.294 tys. zł) oraz w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w kwocie 12.425 tys. zł (plan wg ustawy budżetowej 11.848 tys. zł, plan po zmianach 12.570 tys. zł).

Wydatki w dziale 926 - Kultura fizyczna i sport przeznaczone zostały na:

- w rozdziale 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu w § 2820 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom -171.974 tys. zł,
- w rozdziale 92695 – Pozostała działalność w § 4300 –Zakup usług pozostałych, w tym głównie na wydatki związane z ubieganiem się o organizację Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO-2012 (11.553 tys. zł), § 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (6.694 tys. zł) i w § 3110 Świadczenia społeczne (dla medalistów igrzysk olimpijskich) w kwocie 6.956 tys. zł,
- w rozdziale 92604 – Instytucje kultury fizycznej w § 2650 – Dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego (COS) w kwocie 17.056 tys. zł.

Wydatki w dziale 750 - Administracja publiczna przeznaczone zostały na:

- w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w § 4020 - Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (5.199 tys. zł), w § 4300 Zakup usług pozostałych (2.378 tys. zł), w § 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników (1.302 tys. zł) i w § 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne - 1.075 tys. zł.

Uwagi NIK dotyczą sposobu dokumentowania poniesionych wydatków dla celów ewidencji księgowej, tj. posługiwania się dowodami księgowymi nie spełniającymi wymagań określonych w załączniku do decyzji nr 14 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sportu z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie obiegu dokumentów księgowych w Ministerstwie Sportu, na kwotę 2,6 tys. zł. W ocenie NIK, działanie takie było nierzetelne i nie spełniało wymogów przepisów prawa dotyczącego wykonywania wydatków.

W ocenie NIK, wydatki odbywały się zgodnie z planem finansowym, a dokonane zakupy towarów i usług były celowe dla funkcjonowania Ministerstwa.

Zobowiązania ogółem na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 1.086,1 tys. zł i były wyższe od zobowiązań wykazanych na koniec 2005 r. o 283,3 tys. zł, tj. o 35,3%. Nie stwierdzono występowania zobowiązań wymagalnych. W 2006 r. nie dokonywano spłaty zobowiązań wymagalnych z roku poprzedniego, albowiem takowe nie wystąpiły.

3.3.3. Dotacje

W ustawie budżetowej na 2006 r. zaplanowano dotację przedmiotową dla zakładu budżetowego COS w kwocie 17.501 tys. zł z przeznaczeniem na korzystanie z usług w zakresie szkolenia sportowego, świadczonego przez COS. W toku realizacji budżetu, w maju 2006 r., dokonano blokady tych wydatków w kwocie 444,3 tys. zł. Ponadto, udzielono dotacji celowej na zadania inwestycyjne COS w kwocie 793,0 tys. zł. Dotacje te wykorzystane zostały w 100%.

Ministerstwo w 2006 r. udzieliło również dotacji na finansowanie i dofinansowanie zadań zleconych jednostkom spoza sektora finansów publicznych w łącznej kwocie 172.420,1 tys. zł. Środki te przeznaczone zostały na realizację zadań w obszarze: sportu kwalifikowanego (157.276 tys. zł), sportu powszechnego (14.348,1 tys. zł) i sportu osób niepełnosprawnych w kwocie 796,0 tys. zł na wypłatę stypendiów dla 606 zawodników.

Ministerstwo nie podało do publicznej wiadomości wysokości kwot przyznanych dotacji w 2006 r. tym jednostkom, którym powierzyło realizację zadań zleconych. Obowiązek taki wynikał z art. 123 ustawy o finansach publicznych.

Poza powyższą uwagę, NIK nie wnosi zastrzeżeń w zakresie wykorzystania dotacji.

3.3.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w 2006 r. wyniosło 133 osoby, w tym w dziale 750 – Administracja publiczna - 128 osób.

Zatrudnienie i wynagrodzenia prezentują dane zawarte w załączniku nr 3 do informacji.

W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie w 2006 r. było wyższe o 33 osoby, tj. o 33 %. W porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia przeciętne zatrudnienie było niższe o 44 osoby, a w dziale 750 o 42 osoby.

Zatrudnienie niższe od planowanego w podstawowym zakresie wynikało ze zmian w organizacji Ministerstwa Sportu¹⁷.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło - 4.467,5 zł, w tym w dziale 750 – 4.542,5 zł. W porównaniu do 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2006 r. wzrosło o 6,7%.

3.4. Zakłady budżetowe

Omawiane formy organizacyjno-prawne w części 25 obejmowały jeden dotowany zakład budżetowy (Centralny Ośrodek Sportu).

Przychody zakładu budżetowego w 2006 r. wyniosły 71.155 tys. zł i były niższe o 1,7%, od kwoty planowanej (po zmianach). Udział dotacji budżetowej w przychodach uległ zwiększeniu z 23,8% w poprzednim roku do 24,6% w 2006 r.

Wydatki (koszty) zakładu budżetowego w 2006 r. wyniosły 69.064 tys. zł, i były o 4,9% niższe od kwoty planowanej (po zmianach) oraz o 0,8% wyższe niż wykonanie w 2005 r. Decyzją Ministra Sportu z dnia 15 maja 2006 r. dokonano blokady planowanych wydatków budżetowych na 2006 r. w dziale 926 – Kultura fizyczna i sport, w rozdziale 92604 Instytucje kultury fizycznej na kwotę 444,3 tys. zł. Środki te pochodziły z nadwyżki środków obrotowych powstałych w 2005 r. w państwowym zakładzie budżetowym, tj. jednostce bezpośrednio podległej Ministrowi Sportu - Centralnym Ośrodku Sportu.

Przeciętne zatrudnienie w COS w 2006 r. wyniosło 657 osób pełnozatrudnionych. W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie w 2006 r. było wyższe o 19 osób, tj. o 2,9%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło w COS 2.676,5 zł. W porównaniu do 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2006 r. wzrosło o 10,3%.

¹⁷ Ministerstwo Sportu zostało utworzone z dniem 1 września 2005 r. Zarządzeniem nr 28 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 lutego 2006 r. Ministerstwu nadano Statut, określając w nim m.in. komórki organizacyjne wchodzące w skład ministerstwa (M.P. Nr 13, poz. 177), Regulamin organizacyjny Minister Sportu nadał w dniu 7 kwietnia 2006 r.

3.5. Fundusze celowe

Sprawozdawczość funduszy celowych, tj. Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – po przeprowadzeniu kontroli wiarygodności ksiąg rachunkowych, w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, w zakresie: Rb-33 – rocznego sprawozdania o wykonaniu planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej, Rb-40 – rocznego sprawozdania z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2006 r., planu finansowego państwowego funduszu celowego, Rb-N – kwartalnego sprawozdania o stanie należności i Rb-Z – kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań, wydana została opinia – bez zastrzeżeń. Sprawozdania te przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, należności i zobowiązań w 2006 r.

Kontrola powyższych sprawozdań – rocznych i za I półrocze 2006 r. wykazała, że zawarte w nich informacje wynikają z ewidencji księgowej i są z nią zgodne. Porównanie zapisów służących do ewidencji operacji po stronie przychodów i wydatków z zapisami w dzienniku księgi głównej wykazało zgodność tych zapisów.

1) Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów.

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono przychody Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów w wysokości 11.544 tys. zł, wydatki w wysokości 11.544 tys. zł.

Stan funduszu na początek 2006 r. wynosił 7.073 tys. zł, tj. o 1.668% więcej niż planowano w ustawie budżetowej na rok 2006.

Zrealizowane przychody wyniosły 14.234 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej były wyższe o 2.690 tys. zł, tj. o 23,3%.

Przychody zrealizowane w 2006 r. pochodziły z wpływów z tytułu opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi polegające na reklamowaniu napojów alkoholowych.

Należności, według stanu na koniec grudnia 2006 r., wyniosły 337,4 tys. zł. Największe należności wystąpiły z tytułu kwot zadeklarowanych przez podmioty reklamujące napoje alkoholowe, lecz nie wpłacone na konto Funduszu, w kwocie 334,5 tys. zł.

Zrealizowane wydatki wyniosły 11.396 tys. zł, tj. 98,7% planu przyjętego w załączniku nr 5 do ustawy budżetowej na rok 2006, a także planu po zmianach. W strukturze zrealizowanych w 2006 r. wydatków podstawowy udział (11.394 tys. zł) miały wydatki dotyczące dofinansowania zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz przez stowarzyszenia kultury fizycznej oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej działalności statutowej realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży. Wydatki te stanowiły 46,0% wydatków poniesionych w 2005 r., na które złożyły się również przychody z 2004 r. nie wykorzystane wówczas z powodu braku przepisów wykonawczych.

W Ministerstwie powołany został zespół do spraw opiniowania wniosków o dofinansowanie zadań, który ocenił otrzymane wnioski i przedstawił Ministrowi propozycję udzielenia dofinansowania. Ministerstwo otrzymało 2095 wniosków, najwięcej z uczniowskich klubów sportowych (774 jednostki), klubów sportowych (480) i jednostek samorządu terytorialnego (451). Do dofinansowania zakwalifikowano 393 jednostki, z którymi podpisane zostały umowy o dofinansowanie zajęć. Wnioski i umowy sporządzone zostały według ujednoliconych wzorów. Zawierały one informacje i ustalenia wymagane przepisami rozporządzenia w sprawie dofinansowania zajęć; w przypadku wniosków dotyczyło to § 2 ust. 3 i 4, w przypadku umów §§ 5 – 10.

Dofinansowanie zajęć organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (177 jednostek) wyniosło 5.984 tys. zł, co stanowiło 97,4% planu, a zajęć organizowanych przez 216 jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych – 5.409 tys. zł (100% planu). Do dofinansowania zakwalifikowane zostały głównie jednostki z terenu gmin i małych miast (81,4% ogółu jednostek). Najczęściej występującymi rodzajami zajęć były sportowe gry zespołowe, pływanie, lekka atletyka, tenis stołowy, gimnastyka, badminton, fitness, taniec, sporty walki, gry i zabawy, turystyka. W zajęciach uczestniczyło około 356 tys. dzieci i młodzieży. Powyższe świadczy, że poniesione wydatki były zgodne z celami określonymi dla Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów.

Kontrolą objęto dokumentację 46 umów, na kwotę 1.319,5 tys. zł, stwierdzając m.in., że:

- 1) 74,0% zadań prowadzonych było przez okres całego roku,

- 2) rozliczenia finansowe i sprawozdania merytoryczne złożone zostały w wymaganym terminie w przypadku 89,0% umów,
- 3) dofinansowanie wykorzystane zostało w całości w przypadku 91,3% umów, a zwrot niewykorzystanej części dotacji w odniesieniu do pozostałych 4 umów nastąpił w przypadku jednej umowy,
- 4) koszt dofinansowania przypadający na 1 uczestnika zajęć był zróżnicowany i wynosił od 40 do 100 zł w przypadku 82,0% umów podpisanych z jednostkami samorządu terytorialnego i od 44 do 100 zł w przypadku 46,0% umów podpisanych z jednostkami pozarządowymi; w pozostałych umowach przekraczał 100 zł (maksymalnie do 187 zł),
- 5) powyższe koszty udziału w zajęciach uzależnione były m.in. od stanu posiadania przez organizatora zajęć bazy sportowej i możliwości jej nieodpłatnego udostępnienia oraz zatrudnionej kadry instruktorskiej,
- 6) w zajęciach organizowanych w ramach kontrolowanych umów wzięło udział 15.227 osób na planowanych 14.430 uczestników.

Zobowiązania Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów ogółem na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 372,1 tys. zł, w tym wymagalne 195,3 tys. zł. Na zobowiązania złożyły się wpłaty dokonane na rachunek Funduszu przez podmioty świadczące usługi w zakresie reklamy napojów alkoholowych, lecz na które Ministerstwo nie otrzymało, do czasu sporządzenia sprawozdań budżetowych, zbiorczych deklaracji miesięcznych (DRA-1). Deklaracje te ww. podmioty składały we właściwych urzędach skarbowych. Kserokopie deklaracji urzędy skarbowe przesyłały następnie Ministerstwu.

Na koniec roku 2006 stan Funduszu wynosił 9.912 tys. zł, tj. o 40,1% więcej niż na początku 2006 r. i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 był wyższy o 9.512 tys. zł, tj. o 2.478%.

Przyczyny powstałych rozbieżności tkwią w nietrafnym zaplanowaniu stanu środków Funduszu na koniec 2005 r. i przychodów w 2006 r. Rozbieżność tę pogłębił fakt niewykorzystania możliwości zwiększenia wydatków w 2006 r. o 1.500 tys. zł, na co Ministerstwo uzyskało we wrześniu 2006 r. pozytywną opinię Sejmowej Komisji Finansów Publicznych.

2) Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej.

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono przychody Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 519.191 tys. zł i wydatki w tej samej wysokości.

Stan Funduszu na początek 2006 r. wynosił 11.480 tys. zł, tj. o 1.530% więcej niż planowano w ustawie budżetowej na rok 2006.

Zrealizowane przychody wyniosły 449.305 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej, a także planu finansowego Funduszu, były niższe o 69.886 tys. zł, tj. o 13,5%.

W strukturze zrealizowanych w 2006 r. przychodów największy udział miały przychody z tytułu dopłat do stawek w grach losowych, które osiągnęły kwotę 444.565 tys. zł, tj. 98,9%. Były one niższe o 31.245 tys. zł, tj. o 6,5%, od uzyskanych w 2005 r. Wielkość przychodów uzależniona była od liczby zawartych zakładów w grach liczbowych, prowadzonych przez Totalizator Sportowy.

Należności, według stanu na koniec grudnia 2006 r., wyniosły 1.250 tys. zł, w tym wymagalne 721,2 tys. zł. Największe należności wystąpiły z tytułu nieprawidłowego wydatkowania dotacji na inwestycję przez Polski Związek Biathlonu (524,7 tys. zł).

Zrealizowane wydatki wyniosły 450.737 tys. zł, tj. 86,8% planu po zmianach. W strukturze zrealizowanych w 2006 r. wydatków największy udział miały wydatki na modernizację, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych. Wyniosły one 314.674 tys. zł, co stanowiło 89,9% kwoty zaplanowanej w załączniku nr 5 do ustawy budżetowej na 2006 r. i w planie finansowym Funduszu. Wydatki na cele inwestycyjne stanowiły 93% kwoty wydatków poniesionych na ten cel w 2005 r. W 2006 r. realizowanych było 1148 zadań inwestycyjnych (w tym 67 o szczególnym znaczeniu dla sportu), z tego rozliczonych zostało 459 (w tym 16 o szczególnym znaczeniu). Na cele inwestycyjne przeznaczono 70% uzyskanych przychodów, a pozostałe 30% na rozwój sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych. Proporcja podziału uzyskanych przychodów była zgodna z przepisem § 2 rozporządzenia w sprawie dofinansowania zadań.

Ponadto, Ministerstwo dofinansowało kwotą 132.949 tys. zł zadanie związane z rozwijaniem sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, która stanowiła 93,0% kwoty zaplanowanej w załączniku nr 5 do ustawy budżetowej na 2006 r. i w planie finansowym Funduszu. Wydatki na ten cel stanowiły 118% kwoty wydatków poniesionych na ten cel w 2005 r. W ramach omawianego zadania realizowane były trzy programy: szkolenie i współzawodnictwo sportowe młodzieży uzdolnionej sportowo, sport wszystkich dzieci oraz rozwój sportu osób niepełnosprawnych.

Szkoleniem sportowym, realizowanym w szkołach mistrzostwa sportowego oraz w ośrodkach szkoleniowych, objęto 4.669 osób, a szkoleniem kadr wojewódzkich młodzików, juniorów młodszych i juniorów – 26.450 osób. W zawodach finałowych olimpiady młodzieży w sportach letnich, zimowych i halowych oraz w biegach przełajowych startowało 9.393 sportowców. Wydatki Funduszu na powyższe cele osiągnęły 79.476 tys. zł (74,0% planu).

W ramach programu „Sport wszystkich dzieci” realizowane były m.in. zadania o charakterze rekreacyjno-sportowym, organizowano obozy - tzw. Sportowe Wakacje, prowadzono akcję „Animator sportu dzieci i młodzieży”, zorganizowano wojewódzkie finały igrzysk młodzieży szkolnej. Dofinansowanie programu wyniosło 31.063 tys. zł, tj. 86,0% planu.

Wydatki na sport osób niepełnosprawnych wyniosły 22.418 tys. zł, tj. 97,0% planu. Najczęściej organizowane były imprezy rekreacyjno-sportowe i integracyjne, promujące różnorodne formy aktywności fizycznej we wszystkich grupach niepełnosprawności. Podejmowano także zadania związane ze szkoleniem sportowym, mającym na celu udział sportowców niepełnosprawnych w igrzyskach paraolimpijskich, mistrzostwach świata i Europy oraz w innych imprezach rangi międzynarodowej i krajowej. Główną imprezą w 2006 r. były Igrzyska Paraolimpijskie w Turynie, gdzie 11 polskich sportowców uzyskało 10 lokatę na 39 startujących ekip narodowych (zdobyto dwa złote medale).

Podejmowane zadania były zgodne z wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Sportu w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu (§§ 4, 5 i 6).

Zobowiązania Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na koniec grudnia 2006 r. nie wystąpiły.

Na koniec roku 2006 stan Funduszu wynosił 10.048 tys. zł, tj. o 12,5% mniej niż na początku roku i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 był wyższy o 9.344 tys. zł, tj. o 1327%.

3.6. Inne ustalenia kontroli

Po kontroli wykonania budżetu państwa za 2005 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o:

1. Rzetelne planowanie dochodów budżetowych w części 25.

2. Podjęcie negocjacji z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w sprawie wysokości opłat za prowadzenie rachunku bankowego środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji sportowych.
3. Zapewnienie bieżącego nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykorzystania środków finansowych pochodzących ze środków budżetowych i z funduszy celowych, przeznaczonych na zadania zlecone.
4. Zapewnienie pełnej realizacji zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie powołania Rady – Komitetu Wykonawczego do Spraw Organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.
5. Planowanie wydatków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przyznawanych na modernizację, remonty i inwestycje sportowe w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Ustalenia kontroli wykazały, że wnioski te zostały zrealizowane. Ministerstwo zaplanowało dochody w cz. 25, zwiększyło nadzór i liczbę kontroli nad prawidłowością wykorzystania środków finansowych, pochodzących ze środków budżetowych i z funduszy celowych, a przeznaczonych na zadania zlecone, powołało Sekretarza Rady – Komitetu Wykonawczego do Spraw Organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Negocjacje z BGK w sprawie obniżenia opłat za prowadzenie rachunku bankowego środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji sportowych zakończyły się niepowodzeniem. W związku z powyższym Ministerstwo zamierza ogłosić przetarg na obsługę bankową.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Kontrolę wykonania budżetu państwa w 2006 r. przeprowadzono, podobnie jak w latach ubiegłych, na trzech płaszczyznach, odpowiadających:

- 1) kontroli rzetelności ewidencji finansowo-księgowej i sprawozdawczości budżetowej,
- 2) kontroli prawidłowości wykonania budżetu państwa,
- 3) kontroli wykonania zadań przewidzianych do finansowania ze środków Funduszu Zająć Sportowo – Rekreacyjnych dla Uczniów.

Kontrolę wykonania budżetu w zakresie realizacji wydatków oraz rzetelności ewidencji finansowo-księgowej oparto o statystyczny dobór próby dowodów poddanych kontroli, a kontrolę dochodów o niestatystyczny dobór próby.

Poprawność i kompletność ksiąg rachunkowych oraz prawidłowość sprawozdań oceniono zgodnie z wytycznymi standardów międzynarodowych¹⁸, na podstawie:

- 1) badania systemu rachunkowości i kontroli finansowej – organizacja systemu,
- 2) badania skuteczności funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej („badanie zgodności”) – poprawność formalna ewidencji dowodów i zapisów księgowych oceniana na podstawie badania próby dowodów (badanie prowadzone było niezależnie od wyniku oceny ryzyka kontroli),
- 3) przeglądu analitycznego ksiąg – analiza komputerowych zapisów księgowych pod kątem poprawności zapisu, sekwencji dat, ciągłości zapisów w dzienniku i terminowości księgowania,
- 4) „badania wiarygodności” na próbie transakcji – prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych w zakresie wartości, okresu księgowania i wskazania kont analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z którymi wyniki transakcji znajdują odbicie w sprawozdaniach budżetowych,
- 5) badania prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych – zgodność danych ze sprawozdań z ewidencją księgową.

Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych prowadzony był z zastosowaniem narzędzi informatycznych na całym udostępnionym zbiorze zapisów księgowych (metoda pełna). Badanie zgodności i wiarygodności przeprowadzono na próbie dowodów i zapisów

¹⁸ Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej (MSRF), Europejskie wytyczne stosowania standardów kontroli INTOSAI.

księgowych wybranych metodami statystycznymi ze zbioru dowodów będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności (z wyłączeniem list płac), a przeniesionych do ksiąg rachunkowych w roku 2006, zwanego dalej populacją objętą badaniem.

Wyniki badania w postaci wykrytych i ekstrapolowanych kwot nieprawidłowości odniesione zostały do populacji objętej badaniem.

Próbkę statystyczną do badania zgodności i wiarygodności stanowiły zapisy księgowe wylosowane techniką monetarną, tj. z prawdopodobieństwem wyboru proporcjonalnym do wartości transakcji, a liczebność próby uzależniona była od wyników analizy ryzyka. Ryzyko badania zgodności i wiarygodności ustalono, po uwzględnieniu ryzyka nieodłącznego, ryzyka zawodności systemu kontroli wewnętrznej oraz ryzyka statystycznego badania, na poziomie 5%. Wylosowana próba była uzupełniona o zapisy księgowe dobrane metodami niestatystycznymi, dotyczące największych kwotowo wydatków i dochodów oraz zapisy wybrane celowo w wyniku przeglądu analitycznego ksiąg lub na podstawie innych kryteriów.

Badanie zgodności przeprowadzone zostało w kategoriach jakościowych (prawidłowość/nieprawidłowość) i dotyczyło strony formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, natomiast badanie wiarygodności dotyczyło prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych.

Wyniki badania próby były ekstrapolowane w kategoriach:

- 1) proporcji wartości dowodów zawierających nieprawidłowości o charakterze formalnym do łącznej wartości populacji objętej badaniem (badanie zgodności),
- 2) łącznej kwoty nieprawidłowości w księgach rachunkowych znajdujących odbicie w sprawozdawczości budżetowej bieżącej i rocznej (badanie wiarygodności).

Uzyskane wyniki porównywano z dopuszczalną wartością nieprawidłowości (próg istotności), wynoszącą:

- 1) dla nieprawidłowości formalnych (badanie zgodności) – 5% wartości populacji objętej badaniem,
- 2) dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej – 2,25% wartości objętej badaniem,
- 3) dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdań rocznych – 1,5% wartości objętej badaniem.

Przy wydawaniu opinii odnośnie wiarygodności brano również pod uwagę istotności cząstkowe, dotyczące kwot nieprawidłowości (łącznie i w ramach podziałek klasyfikacji budżetowej) wykrytych w badanej próbie (nie ekstrapolowanych). Przekroczenie zadanych progów dla istotności cząstkowych skutkowało obniżeniem opinii o wiarygodności.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Protokół kontroli wykonania budżetu w cz. 25 – Kultura Fizyczna i Sport został podpisany bez uwag przez Ministra Sportu w dniu 12 kwietnia 2007 r.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 25 kwietnia 2007 r., skierowanym do Ministra Sportu.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Minister Sportu poinformował Prezesa NIK o przyjęciu sformułowanych przez Izbę ocen skontrolowanej działalności oraz o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków pokontrolnych.

Załącznik nr 1

Realizacja dochodów budżetowych (nr 25 – Kultura fizyczna i sport)

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	2006 r.		5:3	5:4
			Plan wg ustawy budżetowej	Wykonanie		
			tys. zł		%%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	428,5	40,0	520,6	121,5	1.301,5
1.	dział 750 – Administracja publiczna	6,8	0,0	45,3	666,2	-
1.1	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	6,8	0,0	45,3	666,2	-
1.1.1	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	6,8	-	44,9	660,3	-
1.1.2	§ 0920 – pozostałe odsetki	-	-	0,4	-	-
2.	dział 926 – Kultura fizyczna i sport	421,7	40,0	475,3	112,7	1.188,25
2.1.	rozdział 92604 – Instytucje kultury fizycznej - COS	61,1	-	211,6	346,3	-
2.1.1	§ 0920 – pozostałe odsetki	2,5	-	-	-	-
2.1.2.	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	58,6	-	-	-	-
2.1.3.	§ 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	-	-	211,6	-	-
2.2.	rozdział 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	69,9	-	147,8	211,4	-
2.2.1.	§ 0900 – odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	1,3	-	1,4	107,7	-
2.2.2.	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	30,7	-	-	-	-
2.2.3.	§ 2910 – wpływy ze zwrotów dotacji	37,9	-	146,4	386,3	-
2.3.	rozdział 92606 – Polska Konfederacja Sportu	92,1	-	-	-	-
2.3.1.	§ 0920 - pozostałe odsetki	1,4	-	-	-	-
2.3.2.	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	74,4	-	-	-	-
2.3.3.	§ 2910 – wpływy ze zwrotów dotacji	16,3	-	-	-	-
2.4.	rozdział 92695 – pozostała działalność	198,6	40,0	115,9	58,4	289,8
2.4.1.	§ 0840 – wpływy ze sprzedaży wyrobów	52,2	-	114,5	219,3	-
2.4.2.	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	146,4	40,0	0,3	0,2	0,8
2.4.3.	§ 2910 – wpływy ze zwrotów dotacji	-	-	1,1	-	-

Realizacja wydatków budżetowych (nr 25 – Kultura fizyczna i sport)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2005. r.*	2006 r.			6:3	6:4	6:5
			Plan wg ustawy budżetowej	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł					%%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem** , w tym:	184.055	222.151	233.875	232.319	126,2	104,6	99,3
	dział 750 – Administracja publiczna	8.542	11.848	12.570	12.425	145,5	104,9	98,8
1.1.	rozdział 75001 – urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	8.542	11.848	12.570	12.425	145,5	104,9	98,8
2.	dział 752 – Obrona narodowa	-	4,0	4,0	4,0	-	100,0	100,0
2.1.	rozdział 75212 – pozostałe wydatki obronne	-	4,0	4,0	4,0	-	100,0	100,0
3.	dział 926 – kultura fizyczna i sport	175.512	210.299	221.301	219.890	125,3	104,6	99,4
3.1.	rozdział 92603 – Komisja do Zwalczenia Dopingu w Sporcie	2.221	2.715	2.715	2.714	122,2	99,9	99,9
3.2.	rozdział 92604 – instytucje kultury fizycznej	18.594	18.294	18.294	17.850	96,0	97,6	97,6
3.3.	rozdział 92606 – Polska Konfederacja Sportu	33.410	-	-	-	-	-	-
3.4.	rozdział 92605 – zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	105.386	172.158	171.980	171.974	163,2	99,9	99,9
3.5.	rozdział 92695 – pozostała działalność	15.901	17.132	28.312	27.352	172,0	159,7	96,6

*

Łącznie z wydatkami niewygasającymi.

Zatrudnienie i wynagrodzenia (nr 25 – Kultura fizyczna i sport)

Wyszczególnienie		Wykonanie 2005 r.			Wykonanie 2006 r.			8: 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70***	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70***	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia *, w tym:	100	5.023,5	4.186,3	133	7.130,1	4.467,5	106,7
1.	dział 750 – Administracja publiczna	95	4.872,5	4.274,1	128	6.977,3	4.542,5	106,3
1.1	rozdział 75001 – urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej wg statusu zatrudnienia, w tym:	95	4.872,5	4.274,1	128	6.977,3	4.542,5	106,3
1.1.1.	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	2	160,1	6.670,8	9	653,6	6.051,9	90,7
1.1.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	415,4	11.538,9	3	448,2	12.450,0	107,9
1.1.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	89	4.217,6	3.949,1	115	5.805,1	4.206,6	106,5
1.1.4.	10 – żołnierze i funkcjonariusze	1	79,4	6.616,7	1	70,4	5.866,7	88,7
2.	dział 926 – Kultura fizyczna i sport	5	151,0	2.516,7	5	152,8	2.546,7	101,2
2.1.	rozdział 92603 – Komisja do Zwalczenia Doping w Sporcie, w tym:	5	151,0	2.516,7	5	152,8	2.546,7	101,2
2.1.1.	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	5	151,0	2.516,7	5	152,8	2.546,7	101,2

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kalkulacja oceny końcowej część 25 – Kultura fizyczna i sport

Oceny wykonania budżetu części 25 – Kultura fizyczna i sport dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2005 roku.

Dochody : 520,6 tys. zł

Wydatki : 232.319 tys. zł

Łączna kwota G : 232.839,6 tys. zł

Waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie: $Ww = 232.319 : 232.839,6 = 0,9977$

Waga dochodów w kontrolowanej łącznej kwocie $Wd = 520,6 : 232.839,6 = 0,0022$

Nieprawidłowości w dochodach: - nie stwierdzono

Ocena częściowa dochodów: pozytywna (6 pkt)

Nieprawidłowości w wydatkach: - nie stwierdzono

Ocena częściowa wydatków: pozytywna (6 pkt)

Wynik końcowy Wk: $6 \times 0,9977 + 6 \times 0,0022 = 5,99$ (6 pkt)

Ze względu na stwierdzone uchybienia polegające na:

- 1) braku pełnego opisu mechanizmów kontroli finansowej,
- 2) nieokreślenia terminów granicznych księgowania dowodów do właściwych okresów sprawozdawczych,
- 3) stosowania zasad (polityki) rachunkowości nie spełniających wymagań określonych w art. 10 ust. 1,

ogólną ocenę obniżono o 1 stopień na pozytywną z uchybieniami.

Kalkulacja oceny końcowej Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów.

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2005 roku.

Przychody : 14.234 tys. zł

Wydatki : 11.395 tys. zł

Łączna kwota G : 25.629 tys. zł

Waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,4446$

Waga przychodów w kontrolowanej łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,5553$

Nieprawidłowości w przychodach : nie stwierdzono

Ocena częściowa przychodów: pozytywna (6 pkt)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena częściowa wydatków: pozytywna

Wynik końcowy Wk: $6 \times 0,4446 + 6 \times 0,5553 = 5,99$ (6 pkt)

Ze względu na stwierdzone uchybienia polegające na nierzetelnym planowaniu przychodów i wydatków funduszu ogólną ocenę obniżono o 1 stopień na pozytywną z uchybieniami.

Kalkulacja oceny końcowej Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2005 roku.

Przychody : 449.395 tys. zł

Wydatki : 450.737tys. zł

Łączna kwota G : 900.132 tys. zł

Waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,5007$

Waga przychodów w kontrolowanej łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,4992$

Nieprawidłowości w przychodach : nie stwierdzono

Ocena cząstkowa przychodów: pozytywna (6 pkt)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna

Wynik końcowy Wk: $6 \times 0,5007 + 6 \times 0,4992 = 5,99$ (6 pkt)

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Kultury Fizycznej i Sportu
8. Minister Finansów
9. Minister Sportu
10. Minister Sprawiedliwości